

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05553/2021-ERU
Č. j. 05553-6/2021-ERU

V Ostravě dne 27. června 2022

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve společném správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05553/2021-ERU, zahájeném dne 29. července 2021 z moci úřední, podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **Hanwha Advanced Materials Europe, s.r.o.**,
se sídlem Příborská 280, Chlebovice, 739 42 Frýdek-Místek, IČO: 281 98 638,

ve věci podezření ze spáchání trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“) a o spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, Hanwha Advanced Materials Europe, s.r.o., se sídlem Příborská 280, Chlebovice, 739 42 Frýdek-Místek, IČO: 281 98 638 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání:**

- a) **trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona**, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona v období od 4. září 2018 do 8. prosince 2019 provozoval ve výrobní hale [REDAKCE] na ul. [REDAKCE] plynovou ohřívací pec GMT 1 (dále jako „pec č. 1“ nebo „plynové zařízení“), aniž odstranil bez zbytečného odkladu zjištěné závady, přestože byl seznámen s výsledky provozních revizí, v nichž bylo konstatováno, že kontrolované plynové zařízení není schopno bezpečného provozu podle ČSN 746-2 do odstranění vyjmenovaných závad,
- b) **přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona**, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona neudržoval plynové zařízení v takovém stavu, aby nedošlo k ohrožení života, zdraví či majetku, když dne 8. prosince 2019 došlo při provozu plynového zařízení k jeho výbuchu.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši**

500 000 Kč (slovy: pět set tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13122.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13122.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě podnětu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie [redacted] kraje, územního odboru [redacted] 1. oddělení obecné kriminality, sp. zn. [redacted] který byl dne 9. prosince 2020 doručen Hasičskému záchrannému sboru [redacted] kraje, se sídlem [redacted] (dále jen „Hasičský záchranný sbor“). Následně byl dne 14. ledna 2021 podnět postoupen usnesením Hasičského záchranného sboru č. j. [redacted] Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) a dne 25. června 2021 vložen do správního spisu sp. zn. OSR-05553/2021-ERU.

II. Průběh správního řízení

- [2] Po vyhodnocení všech skutečností správní orgán zahájil podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníkovi řízení sděleno Oznámením o zahájení správního řízení ze dne 28. července 2021, č. j. 05553-3/2021-ERU, jenž bylo účastníkovi řízení doručeno dne 29. července 2021 do datové schránky, spolu s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a poučením o právu požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [3] Dne 16. srpna 2021 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit aktuální majetkové poměry ze dne 16. srpna 2021, č. j. 05553-4/2021-ERU, prostřednictvím něhož informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci samé, a to ve lhůtě do 15 kalendářních dnů od doručení daného přípisu. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady pro rozhodnutí. Vyrozumění bylo účastníkovi řízení doručeno dne 16. srpna 2021.
- [4] Dne 16. srpna 2021 bylo správnímu orgánu doručeno Vyjádření jednatele společnosti, jehož obsahem bylo doložení majetkových poměrů účastníka řízení.
- [5] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

- [6] Dne 4. září 2018 vydal [redacted] bytem [redacted] (dále jen „revizní technik“), Zprávu o kontrole plynového zařízení podle vyhl. CUBP č. 85/1978 Sb.,

(dále jen „zpráva o kontrole ze dne 4. září 2018“), jejímž předmětem byla revize průmyslového, tepelného zařízení na zemní plyn:

- a) Průmyslová pec GMTč1: SA-GAS2400, v. č. [REDACTED] r. v. [REDACTED]
plynový hořák: RIELLO typ: RS25/MBLU(93-348 kW), v. č. [REDACTED] r. v. [REDACTED]
(pec č. 1),
- b) Průmyslová pec GMTč2: SA-GAS2400, v. č. [REDACTED] r. v. [REDACTED]
plynový hořák: RIELLO typ: RS25/MBLU(93-348 kW), v. č. [REDACTED] r. v. [REDACTED] (dále jako „pec č. 2“),
- c) Průmyslová pec GMTč3: SA-GAS2400, v. č. [REDACTED] r. v. [REDACTED]
plynový hořák: RIELLO typ: RS25/MBLU(93-348 kW), v. č. [REDACTED] r. v. [REDACTED] (dále jako „pec č. 3“),
(společně také jako „kontrolovaná zařízení“).

[7] Závěrem provedené revize ze dne 4. září 2018 bylo konstatováno, že kontrolovaná zařízení nejsou schopna bezpečného provozu podle ČSN 746-2 do odstranění závad uvedených v čl. C zprávy o kontrole ze dne 4. září 2018. Termín odstranění závad byl stanoven do 30. prosince 2018. Podle čl. D zprávy o kontrole ze dne 4. září 2018 nebyly odstraněny také závady z předchozích revizí a kontrol, a to závady z provozní revize GMT 2 č. [REDACTED] ze dne 8. srpna 2016 (závady odstraněny jen částečně) a závady z kontroly [REDACTED] ze dne 5. září 2017 (závady nebyly odstraněny).

[8] Dne 25. října 2019 vydal revizní technik Zprávu o kontrole plynového zařízení podle vyhl. ČUBP č. 85/1978 Sb., (dále jen „zpráva o kontrole ze dne 25. října 2019“), jejímž předmětem byla revize kontrolovaných zařízení. Závěrem provedené revize ze dne 25. října 2019 bylo konstatováno, že kontrolovaná zařízení nejsou schopna bezpečného provozu podle ČSN 746-2 do odstranění závad z čl. C zprávy o kontrole ze dne 25. října 2019. Termín odstranění závad byl stanoven do 30. prosince 2019. Podle čl. D zprávy o kontrole ze dne 25. října 2019 nebyly odstraněny závady z předchozích revizí a kontrol, a to závady z minulé kontroly č. [REDACTED] ze dne 4. září 2018.

[9] I přes vytknuté závady a závěry uvedené ve zprávách o kontrole ze dne 4. září 2018 a 25. října 2019 účastník řízení provozoval kontrolovaná zařízení, aniž by provedl nápravu protiprávního stavu.

[10] V průběhu noci ze dne 8. na 9. prosince 2019 došlo ve [REDACTED] č. p. [REDACTED] ve výrobní hale účastníka řízení SO 01 k výbuchu plynového zařízení.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

[11] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

[12] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

[13] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

[14] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

- [15] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován naposledy zákonem č. 417/2021 Sb., s účinností od 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován naposledy zákonem č. 261/2021 Sb., s účinností od 1. února 2022.
- [16] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována, jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Správní orgán proto nehledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

- [17] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona se dopustí právnická osoba nebo fyzická osoba podnikající tím, že poruší některou z povinností stanovených v § 28 odst. 2 písm. a) až f), h), j), k) nebo odst. 7 nebo některou z povinností stanovených v § 62 odst. 2 písm. b) až i), v § 62 odst. 3 nebo 4 energetického zákona.
- [18] Podle ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona je zákazník povinen udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit.
- [19] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) bod 25 energetického zákona je zákazníkem osoba, která nakupuje plyn pro své vlastní konečné užití v odběrném místě.
- [20] Trvajícím přestupkem je podle ust. § 8 zákona o odpovědnosti za přestupek takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán.
- [21] Podle ust. § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba povinna dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [22] Z obsahu spisu sp. zn. OSR-05553/2021-ERU bylo zjištěno, že dne 17. února 2020 vydal [REDACTED] (dále jen „soudní znalec“) Znalecký posudek č. [REDACTED] (dále jen „znalecký posudek“) ve věci výbuchu plynu v ohřívací peci účastníka řízení.
- [23] Soudní znalec v rámci znaleckého posudku zhodnotil, jakožto nejpravděpodobnější možnost výbuchu plynového zařízení, zvýšenou koncentraci obsahu oxidu uhelnatého v kouřových plynech sloužících k ohřevu materiálů v pecích, a to z důvodu uzavřené komínové klapky v odtahovém systému pece č. 1. Pokud se jedná o závady, jež byly vytknuty ve zprávě o kontrole ze dne 25. října 2019, nelze jednoznačně prokázat, že tyto byly jedinou příčinou výbuchu, avšak předmětné závady bezpochyby ztížili odvod spalin ze spalovací komory, což předpokládá nárůst CO ve spalinách. K výbuchu pece č. 1 vedlo více příčin, a to například chybná manipulace s kouřovou klapkou u pece č. 1, nedostatečná kvalifikace obsluhy, nedostatečný nebo chybějící místní provozní řád kontrolovaného zařízení či písemné pokyny ohledně obsluhy klapky na pracovišti. Na některé závady byl účastník řízení upozorněn již v kontrolní zprávě ze dne 4. září 2018 a 25. října 2019.

- [24] Dne 15. září 2020 vydal Hasičský záchranný sbor [redacted] kraje, se sídlem [redacted] pod č. j. [redacted] Odborné vyjádření k výbuchu ohřívací pece v hale 01 (dále jen „odborné vyjádření“).
- [25] V rámci vyhodnocení situace a stop na místě byly stanoveny dvě relevantní verze vzniku požáru, a to výbuch v důsledku úniku zemního plynu (verze č. 1) a výbuch v důsledku kumulace CO ve spalovacím prostoru pece č. 1 (verze č. 2).
- [26] Pokud se jedná o verzi č. 1, tato byla vyloučena na základě ohledání místa požáru, odebraných stop a znaleckého posudku, kdy bylo uvedeno, že *„průnik zemního plynu do prostoru pece v době uzavřeného plynového elektroventilu ... je možno po provedené zkoušce odbornou servisní organizací vyloučit, jelikož tento ventil byl po provedené zkoušce uznán v uzavřeném stavu za provozního tlaku naprosto těsný“*.
- [27] Verze č. 2 předpokládá vznik požáru z důvodu nahromadění spalin (zejména CO) ve vnitřním prostoru pece č. 1 a po dosažení dolní meze výbušnosti CO jeho iniciaci plamenem hořáku. K příčině požáru bylo zpracováno také odborné vyjádření č. j. [redacted] v němž je uvedeno, že *„příčinou výbuchu pece GMTI (GMT-SA-GAS 2400) ve společnosti ... bylo nahromadění plynů nedokonalého hoření (především oxidu uhelnatého) v recirkulačním okruhu pece ...“*. Tuto verzi jakožto nejpravděpodobnější označuje také znalecký posudek. Verzi č. 2 dle odborného vyjádření dokazuje také mechanické poškození vnitřních konstrukčních částí pece č. 1. Místem nejmarkantnějšího poškození byla trysková komora, která distribuuje horký plyn spalin do prostoru výrobní linky. Tato část je součástí recirkulačního okruhu pece č. 1. Kumulace CO v recirkulačním okruhu byla způsobena kombinací dvou faktorů, a to uzavřením obou kouřových klapek digestoře a velkým nánosem usazenin na mřížkách cirkulačního potrubí, v prostorách samotné pece a štěrbinách ohřívacího vzduchu.
- [28] Jak vyplývá z odborného vyjádření, verze č. 2 byla potvrzena, přičemž za příčinu požáru pece č. 1 lze jednoznačně stanovit nahromadění plynů nedokonalého hoření (především CO) v recirkulačním okruhu pece č. 1, kdy v okamžiku dosažení dolní meze výbušnosti CO, došlo k jeho iniciování plamenem hořáku.
- [29] Podle odborného vyjádření s odkazem na stanovisko účastníka řízení byla přímá škoda vyčíslena na částku [redacted]. Škoda byla způsobena na majetku účastníka řízení.
- [30] Z obsahu spisu sp. zn. OSR-05553/2021-ERU také vyplývá, že v roce 2016 došlo ve stejné výrobní hale účastníka řízení k drobné havárii u pece č. 2, která měla být popsána v listině Provozní revize č. [redacted] ze dne 4. května 2016. Na základě této havárie účastníkovi řízení revizní technik zdůraznil doporučení, zejména o opětovném proškolení zaměstnanců o manipulaci s klapkami a o dalším bezpečném provozu pece, o možném výskytu oxidu uhličitého v okolí pece atd.
- [31] Plynovým zařízením je v souladu s ust. § 2 odst. 2 písm. b) bod 12 energetického zákona plynárenské zařízení, plynovodní přípojky, které nejsou ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy, odběrná plynová zařízení, zásobníky zkapalněných plynů, plynojemy, plnírny, zkapalňovací a odpařovací stanice. Odběrným plynovým zařízením jsou veškerá zařízení počínaje hlavním uzávěrem plynu včetně zařízení pro konečné využití plynu; není jím měřicí zařízení. Pec č. 1 je plynovou horkovzdušnou pecí, vyhřívanou spalovacím hořákem, tedy zařízením pro konečné využití plynu, tedy plynovým zařízením v souladu s energetickým zákonem.
- [32] Zákazníkem je podle ust. 2 odst. 2 písm. b) bod 25 energetického zákona osoba, která nakupuje plyn pro své vlastní konečné užití v odběrném místě.
- [33] Z komentáře k ust. § 62 odst. 2 energetického zákona dále vyplývá, že *„Legální definice spočívá ve vazbě na fakticitu odběru bez ohledu na osobu vlastníka odběrného plynového zařízení. Povinnost udržovat odběrné plynové zařízení v řádném stavu však nelze striktně aplikovat pouze na zákazníka. Není tak vyloučeno, aby se prevenční povinnost podle komentovaného ustanovení vztahovala i na osoby*

mimo postavení zákazníka...“. Správní orgán konstatuje, že přestupku podle ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona se může dopustit, jak zákazník, jakožto vlastník odběrného plynového zařízení, tak osoba mimo toto postavení, s ohledem na fakticitu odběru. Ze správního spisu je zřejmé, že účastník řízení byl osobou, jež plynové zařízení provozovala, a měl tedy povinnost udržovat plynové zařízení v řádném stavu, jak vyplývá z energetického zákona.

IV. III. I. Trvající přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona

- [34] Podle ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona je zákazník povinen v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit. Jak vyplývá z komentáře k předmětnému ustanovení energetického zákona, není sice lhůta k odstranění závady přímo určena, nicméně je třeba dovozovat, že se jedná o krátkou lhůtu, kterou je míněno neprodlené, bezprostřední či okamžité jednání směřující ke splnění povinnosti. Doba trvání lhůty bude záviset na okolnostech konkrétního případu, což lze vykládat tak, že zákazník nesmí vědomě využívat plynové zařízení, u něhož zjistil závadu, aniž by podnikl bezodkladné kroky k jejímu odstranění, ať už sám, nebo s pomocí odborně způsobilé osoby.
- [35] Účastník řízení již od roku 2016 zcela ignoroval závěry jednotlivých revizních kontrol, přičemž v letech 2016 a 2017 bylo ještě závěrem stanovisko, že kontrolovaná zařízení jsou schopná provozu, avšak má dojít k nápravě zjištěných závad. V rámci zprávy o kontrole ze dne 4. září 2018 a ze dne 25. října 2019 bylo již vyhodnoceno, že kontrolovaná zařízení, tedy i pec č. 1 nejsou schopny bezpečného provozu do odstranění závad. Mezi vytykánymi závadami, jež brání bezpečnému provozu, byly uvedeny zejména doporučení k výměně MaR regulátorů u všech kontrolovaných zařízeních, k opravě odtahů, výměně stropní izolace, vyčištění odtahových systémů a seřízení komínových klapek, osazení pevných žebříků a pochozích plošin se zábradlím, pro zajištění bezpečnosti na pecích, zaškolení obsluhy, aby uzavírala kryty pece, protokolárnímu zaškolení obsluhy pece a seznámení s návodem k použití regulátorů MaR, pravidelnému čištění pece č. 2, a další. K odstranění vytykánych závad ve stanovených termínech ze strany účastníka řízení nedošlo.
- [36] Jak vyplývá z výše uvedeného, účastník řízení byl seznámen s výsledky revizí, a to zprávou o kontrole ze dne 4. září 2018 a ze dne 25. října 2019, v nichž bylo zcela jasně uvedeno, že kontrolovaná zařízení, nejsou schopna bezpečného provozu podle ČSN 746-2 do odstranění vymezených závad, se stanovením lhůt k jejich odstranění. Účastník řízení však i přesto plynové zařízení dále používal a zjištěné závady bez zbytečného odkladu neodstraňoval, ani nepodnikl kroky k jejich odstranění pomocí odborně způsobilé osoby, čímž se dopustil porušení ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona.

IV. III. II. Přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona

- [37] Pokud se jedná o splnění prevenční povinnosti podle ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona spočívající v povinnosti chránit konkrétní statky, kterými jsou život, zdraví a majetek, k tomuto správní orgán konstatuje, že zákazník je povinen zajistit bezpečný provoz, zajišťování pravidelných prohlídek a kontrol všech zařízení počínaje hlavním uzávěrem plynu včetně zařízení pro konečné využití plynu, kterými plyn protéká a jimiž je spotřebováván, resp. spalován. Mezi způsoby zajištění předmětné prevenční povinnosti, tedy předcházení ohrožení života, zdraví a majetku, patří zejména provádění pravidelných čištění zařízení, zajištění jejich servisu a oprav, preventivní kontroly atd. Výše uvedená povinnost také úzce souvisí s povinností odstranit zjištěné závady, jak již správní orgán uvedl.
- [38] Správní orgán zejména odkazuje na závěr znaleckého posudku, v němž je uvedeno, že kumulace CO byla způsobena také velkým nánosem usazenin na mřížkách cirkulačního potrubí a i v prostorách samotné pece a šterbinách ohřívacího vzduchu. Je tedy zřejmé, že nedocházelo k takové obsluze plynového zařízení, která by zajistila jeho neohrožující stav. Nedostatky byly shledány také ve spojitosti s obsluhou plynového zařízení, která nebyla řádně kvalifikována a v evidenci, respektive nevedení provozního deníku, jenž měl obsahovat údaje o provedených kontrolách, poruchách, čištění apod. Výbuchem pece č. 1 došlo prokazatelně k poškození a vzniku škody na majetku účastníka řízení,

a to v nikoliv zanedbatelné míře a k ohrožení zdraví a života osob, jež se v době výbuchu mohly v prostorách pece č. 1 nacházet.

- [39] Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení dlouhodobě provozoval plynové zařízení se zanešeným kouřovým systémem, obsluha plynového zařízení neměla předepsanou kvalifikaci ke své činnosti, nebyl ani veden provozní deník s daty zapálení či odstavení plynového zařízení z provozu, daty poruch, provedených oprav, kontrol, čištění apod. Účastník řízení tak neudržoval plynové zařízení v takovém stavu, aby nedošlo k ohrožení života, zdraví a majetku, čímž porušil ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [40] Přestupku podle ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona se dopustí ten, kdo jednak neudrží plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob a dále ten, kdo v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu neodstraní.
- [41] V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení v období od 4. září 2018 do 8. prosince 2019 provozoval pec č. 1, ačkoliv byl seznámen s výsledky revizí, v nichž bylo konstatováno, že plynové zařízení není schopno bezpečného provozu do odstranění závad. Účastník řízení se tak dopustil trvajících přestupku podle ust. § 62 odst. 2 písm. f), energetického zákona, když udržoval vzniklý protiprávní stav, jenž sám vyvolal. Plynové zařízení bylo provozováno po dobu více jak jednoho roku i přesto, že nebylo schopno bezpečného provozu, kdy tento stav, i přes opakované výtky ze strany revizního technika účastník řízení udržoval a nedošlo k jeho nápravě. Provozování plynového zařízení, které nebylo schopno bezpečného provozu, bylo ukončeno výbuchem tohoto zařízení.
- [42] Správním orgánem bylo dále zjištěno, že účastník řízení neudržoval plynové zařízení ve stavu, aby nedošlo k ohrožení života, zdraví a majetku, když z důvodu porušení povinností účastníkem řízení došlo dne 8. prosince 2019 k výbuchu pece č. 1. Jak vyplývá z jednotlivých revizních kontrol a také ze znaleckého posudku, plynové zařízení bylo zatíženo řadou závad, což vypovídá o skutečnosti, že účastník řízení plynové zařízení neudržoval ve stavu, aby nedošlo k ohrožení života, zdraví a majetku. Správní orgán dále zdůrazňuje, že škoda na majetku prokazatelně vznikla, byť samotnému účastníkovi řízení.
- [43] Podle komentáře k ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona lze předmětné ustanovení chápat, jako zakotvení prevenční povinnosti při předcházení újmy. Účastník řízení jednal zcela v rozporu se základním smyslem předmětného ustanovení, když neudržoval plynové zařízení v takovém stavu, aby neohrožovalo život, zdraví a majetek ani neodstránil závady vytknuté revizním technikem.
- [44] Účastník řízení svým jednáním tedy naplnil formální stránku trvajících přestupku podle ust. § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona a dále formální stránku přestupku podle ust. § 62 odst. 2 písm. f) téhož zákona. Dále se správní orgán zabýval otázkou naplnění materiální stránky uvedeného přestupku.
- [45] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednání společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

- [46] Z hlediska materiální stránky přestupku je pak třeba zejména obecně vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních povinností norem nesankcionoval jako přestupek.
- [47] Ve vztahu k projednávaným přestupkům správní orgán uvádí, že vysoká míra společenské škodlivosti se odvíjí zejména od skutečnosti, že projednávanými přestupky byl ohrožen život, zdraví a majetek. K tomu správní orgán uvádí, že život se v evropské právní kultuře považuje za nejvyšší právní statek, přičemž ochrana života je nerozlučně spjata s ochranou zdraví člověka. Účastník řízení svým jednáním, kdy jednak neudržoval plynové zařízení a dále neodstranil zjištěné závady, značně zasáhl do ochrany předmětných statků. Pokud se jedná o ochranu života a zdraví, jako nejvyšších statků, zde jednáním účastníka řízení sice nedošlo k újmě na životě či zdraví konkrétních osob, avšak toto nemůže jít ku prospěchu účastníka řízení, jelikož míra ohrožení života a zdraví, i potenciální, byla značně vysoká. Výbuchem plynového zařízení došlo k utržení dveří pece č. 1, poškození její izolace, přičemž lze hovořit spíše o „štěstí“ na straně účastníka řízení, že se v danou chvíli v místě výbuchu nevyskytovala obsluha plynového zařízení, či jiné osoby. Už pouhá míra ohrožení života a zdraví zde byla ve značném rozsahu, jež by sám o sobě naplnil materiální stránku projednávaných přestupků. Nad rámec výše uvedeného došlo k ohrožení, respektive ke vzniku škody na majetku, a to účastníka řízení. I přesto, že správní orgán přihlíží ke skutečnosti, že byl poškozen pouze majetek účastníka řízení, a tedy škoda vznikla pouze jemu, i přesto, zde ohrožení a následné poškození majetku nastalo, a to v míře nikoliv zanedbatelné, kdy škoda byla vyčíslena v částce necelých 7 milionů korun. Jedná se o značně vysokou částku, jež také vypovídá o míře poškození a společenské škodlivosti.
- [48] Správní orgán má tak za prokázané, že společenská škodlivost jednání účastníka řízení byla vyšší než nepatrná a je tedy naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 62 odst. 2 písm. f) téhož zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [49] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právních povinností zabránil.
- [50] Z podkladů předložených správnímu orgánu nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, jež by umožnila liberaci účastníka řízení.
- [51] Správní orgán dále podotýká, že v případě účastníka řízení je dána odpovědnost objektivní bez ohledu na zavinění, tedy odpovědnost za výsledek, přičemž účastník řízení neprokázal, že by byly dány důvody pro zproštění odpovědnosti za přestupek.
- [52] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 62 odst. 2 písm. f) téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

- [53] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [54] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky. Uložení

správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

- [55] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [56] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [57] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [58] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [59] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [60] V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem 2 přestupků, za které Úřad ukládá pokutu.
- [61] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán.
- [62] Správní orgán vyhodnotil jako nejzávažnější, přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona, vymezený v rámci výroku I. písm. b) tohoto rozhodnutí, jež zakotvuje povinnost udržovat plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví a majetku. I přesto, že trvající přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. i) energetického zákona v sobě obsahuje opakovanost porušení vytykaného jednání, má správní orgán za to, že ohrožení života, zdraví a majetku je závažnější skutečností, než neodstranění zjištěných závad bez zbytečného odkladu. Zároveň však správní orgán také podotýká, že v daném případě je velmi úzké propojení mezi jednotlivými přestupky, co do neudržování plynového zařízení v odpovídajícím stavu a neodstranění jednotlivých závad, jež byly účastníkovi řízení vytýkány revizním technikem.
- [63] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.
- [64] Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. a), b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majtkovým poměrům pachatele.

- [65] Jakožto okolnost zvyšující závažnost přestupku vyhodnotil správní orgán míru ohrožení života zdraví a majetku, kdy porušením zákonných povinností ze strany účastníka řízení, došlo ke značnému ohrožení nejvyšších statků života a zdraví osob a dále k poškození majetku a vzniku škody ve výši necelých [redacted] Kč. Správní orgán nad rámec výše uvedeného konstatuje, že i přesto, že se jedná o škodu jen na majetku účastníka řízení, tato je ve značném rozsahu, přičemž absence poškození majetku třetích osob je spíše otázkou shody okolností než přičiněním ze strany účastníka řízení.
- [66] Správní orgán hodnotil jako přítěžující okolnost skutečnost, že se účastník řízení dopustil vytykaného přestupku v souběhu s dalším přestupkem.
- [67] Skutečnost, že nedošlo k újmě na zdraví osob správní orgán nehodnotil, jakožto polehčující okolnost, jelikož se jednalo pouze o souhrn okolností, kdy k tomuto nedošlo z důvodu jednání účastníka řízení, který by zajistil bezpečnost na daném pracovišti u pece č. 1. Správní orgán zdůrazňuje, že i samotné ohrožení života a zdraví považuje za závažné pochybení na straně účastníka řízení, ke kterému přihlížel v rámci stanovení výše pokuty. Správní orgán také podotýká, že v případě vzniku újmy na zdraví či životu osob, by přistoupil k uložení pokuty ve výši blízké se horní hranici výše pokuty stanovené zákonem.
- [68] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.
- [69] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem. Účastník řízení doložil své majetkové poměry v rámci vyjádření ze dne 16. srpna 2021. Z předloženého výkazu zisku a ztráty za rok 2019 vyplývá, že účastník řízení v souvislosti s výkonem podnikatelské činnosti vykázal za rok 2019 aktiva v celkové výši netto [redacted] Kč a vykázal zůstatek peněžních prostředků v pokladně a na účtech v částce [redacted] Kč. Účastník řízení dosáhl čistého obrátu za účetní období roku 2019 ve výši [redacted] Kč.
- [70] Správní orgán zvážil všechny skutkové okolnosti případu (tedy skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i všechny polehčující a přítěžující okolnosti a uložil účastníku řízení úhrnnou pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.
- [71] Správní orgán uvádí, že se jedná o pokutu, jenž činí méně než 3,5 % z maximální zákonné výše pokuty. Uložená pokuta byla stanovena při dolní hranici možné zákonem stanovené sazby. Vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení vyplývajících z výkazu zisku a ztrát za rok 2019 nelze v daném případě hovořit o likvidačním charakteru pokuty. Výše uložené pokuty má působit na účastníka řízení s cílem preventivním, ale také odstrašujícím. Příliš nízká výše pokuty by nenaplněovala zamýšlené cíle zákonodárce, kdy není v zájmu ochrany právem chráněných zájmů, aby bylo finančně „výhodnější“ pro pachatele přestupku uhradit uloženou pokutu než provést nápravu nastalého protiprávního stavu.
- [72] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky na základě, kterých je správce daně

(správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

- [73] Správní orgán závěrem poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [74] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Gabriela Košťálová
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží: společnost Hanwha Advanced Materials Europe, s.r.o., se sídlem Příborská 280, Chlebovice, 739 42 Frýdek-Místek, IČO: 281 98 638